

Sygn. akt V RC 1097/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 czerwca 2016 r.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi - Północ w W. V Wydział Rodzinny i Nieletnich

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Elżbieta Redzimska

Protokolant: Anna Potęga

po rozpoznaniu w dniu 23 czerwca 2016 r. w Warszawie, na rozprawie

sprawy z powództwa K. K. (1)

przeciwko M. K. (1)

z udziałem Prokuratora Prokuratury Rejonowej W. P. w W.

o ustanowienie rozdzielności majątkowej małżeńskiej

I. ustanawia z dniem 17 października 2015r. rozdzielność majątkową między K. K. (1) a M. K. (1) wynikającą z zawartego w dniu 8 czerwca 1991 roku przez strony związku małżeńskiego w Urzędzie Stanu Cywilnego m.st W. za numerem aktu 1465011/00/AM/ (...),

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala,

III. znosi między stronami koszty zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

W dniu 26 października 2015 roku do tut. Sądu wpłynął pozew K. K. (1), reprezentowanego przez adwokata, przeciwko żonie M. K. (2) o ustanowienie rozdzielności majątkowej pomiędzy stronami niniejszego postępowania, z datą wsteczną z dniem 1 stycznia 2010 roku. Powód wniósł również o zasądzenie od pozwanej kosztów postępowania według norm prawem przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł (pozew – k. 1- 4).

W odpowiedzi na pozew z dnia 16 marca 2016 roku (data stempla pocztowego) pozwana, reprezentowana przez adwokata, wniosła o ustanowienie rozdzielności majątkowej stron z dniem 17 października 2015 roku oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przewidzianych, a także opłaty skarbowej od pełnomocnika w wysokości 17 zł (k. 38).

Na terminie rozprawy w dniu 23 czerwca 2016 roku prokurator wniósł o ustanowienie rozdzielności majątkowej od dnia 1 stycznia 2016 roku (protokół z dnia 23 czerwca 2016 roku – k. 325).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód K. K. (1), lat 52, inżynier i pozwana M. K. (2), lat 48, specjalista w biurze zarządu zawarli związek małżeński w dniu 8 czerwca 1991 roku w W. w Urzędzie Stanu Cywilnego (...) W.. Ze związku posiadają 19-letnią córkę K. (dowód: odpis skrócony aktu małżeństwa – k. 17). Pomiędzy stronami nie toczy się sprawa o rozwód.

K. i M. K. (2) w trakcie małżeństwa nie zawierali żadnych umów majątkowych. Od dnia zawarcia związku małżeńskiego pozostają we wspólności majątkowej małżeńskiej (dowód: pozew – k. 1 – 3).

Powód K. K. (1) mieszka z pozwaną i córką K. w jednym domu. Zajmuje parter domu. Posiada licencję na broń. W latach 2010-2015 powód pracował na umowę o pracę w (...), ale faktycznie spółka, którą założył wraz z żoną jeszcze funkcjonowała. Spłacał raty kredytu za dom i samochód. Kredyt za samochód został spłacony w całości. Opłacał wszystkie rachunki związane z utrzymaniem domu. Nie zna sytuacji finansowej żony. Był upoważniony do dysponowania środkami na koncie pozwanej do momentu, gdy w 2013 roku nie sprawdził jej oszczędności, które wynosiły 11 tys. zł i nie powiedział, iż od tego momentu to ona ma opłacać wszystkie rachunki. Finansował wczasy rodzinie. Kredyt za samochód, zaciągnięty przez strony, obecnie został spłacony w całości. W maju 2016 roku powód sprzedał samochód za kwotę 48 tys. zł. Nie rozliczył się z tej kwoty z małżonką, gdyż kupił za te pieniądze samochód dla córki. Ponadto z tej kwoty spłacił zaległe długi w kwocie 20 tys. zł, karty kredytowe, kredyt, opłacił rachunki za prąd, które nie były od wielu miesięcy płacone, gdyż było prowadzone postępowanie windykacyjne i istniało zagrożenie, iż zostanie odcięty prąd i gaz w domu stron. Samochód dla córki jest zarejestrowany na nią i przez nią opłacone jest ubezpieczenie. Powód przez cztery lata, do lipca 2011 roku miał odebrane prawo jazdy.

W dniu 17 października 2015 roku powód będąc pod wpływem alkoholu postrzelił pozwaną z broni palnej twierdząc, iż był to wypadek, który wydarzył się podczas czyszczenia broni. Powód zgodnie z postanowieniem prokuratora musiał na trzy miesiące wyprowadzić się z domu, do którego powrócił w dniu 20 lutego 2016 roku. Ponadto miał zakaz kontaktu z pozwaną. Obecnie dochodzenie jest zawieszono z uwagi na dopuszczenie dowodu z opinii biegłych. Powód musi stawiać się na komendzie policji dwa razy w tygodniu z uwagi na orzeczony wobec niego środek zapobiegawczy w postaci dozoru policji.

(dowód: postanowienie o częściowym uchyleniu środka zapobiegawczego – k. 46; postanowienie w przedmiocie dowodów rzeczowych – k. 47; postanowienie o oddaniu pod nadzór Policji – k. 49; karta informacyjna ze szpitala z dnia 17 października 2015 roku dot. M. K. (2) – k. 50; zeznania stron – 325v. – 329; postanowienia o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego – k. 51-52; postanowienie o zawieszeniu dochodzenia – k. 53; decyzja o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi – k. 97; zestawienie operacji na koncie K. K. (1) – k. 174 - 190 i k. 193-202; orzeczenie psychologiczne – k. 265; orzeczenie lekarskie – k. 267; orzeczenie psychologiczne – k. 268; zaświadczenie – k. 272; orzeczenie – k. 273; orzeczenia – k. 274-276; licencja – k. 177; porozumienie stron rozwiązujące umowę o pracę – k. 285; umowa menedżerska – k. 286 - 291; zaświadczenia – k. 292-294; faktura – k. 298; zestawienie operacji – k. 303-304; zaświadczenie o wynagrodzeniu – k. 307).

Pozwana M. K. (2) mieszka we wspólnym domu z powodem i córką K.. Zajmuje sypialnię, która przed 2010 rokiem była wspólną sypialnią jej i powoda. Do 25 lutego 2016 roku zarabiała jako kierownik projektu 8000 zł, a obecnie na stanowisku specjalisty zarabia 3000-4000 zł. W latach 2010- 2015 opłacała składki ZUS pozwanego. Urząd Skarbowy zajął jej wynagrodzenie, gdyż powód wystawił faktury z ich firmy i nie zapłacił zgodnie z zeznaniem podatkowym kwoty podatku w wysokości 4000 zł, a zajęcie pensji męża nie było możliwe z uwagi na to, iż uzyskuje pensję w wysokości najniższej krajowej. W trakcie trwania małżeństwa pozwana kupowała jedzenie do domu, podręczniki dla córki, opłacała jej kursy, płaciła za mniejsze rachunki, wywóz szamba i śmieci. W okresie gdy powód nie mieszkał w domu pozwana opłacała również rachunki związane z utrzymaniem domu. Zniosła upoważnienie dla męża do swojego konta bankowego w 2013 roku, gdy powód zaczął sprawdzać jej konto, pomimo obowiązującej niepisemnej zasady, iż się wzajemnie nie kontrolują. Pozwana nigdy nie miała upoważnienia do konta bankowego powoda. Zrezygnowała z prowadzenia rachunkowości wspólnej firmy z uwagi na fakt, iż po zamknięciu biura rachunkowego nie śledziła przepisów prawa podatkowego i bałaby się podjąć prowadzenia księgowości. Z tego powodu poradziła mężowi, aby to zewnętrzne biuro rachunkowe prowadziło księgowość firmy. Przez okres od 2014 do 2015 roku pozwana uczęszczała na studia podyplomowe i nie miała czasu dla rodziny. Wychodziła do pracy o 6 rano i wracała o 15. Pozwana przyznała, że od czasu do czasu pije kilka piw. W dniu 17 października 2015 roku została postrzelona przez męża i twierdzi, iż było to celowe działanie zmierzające do pozbawienia jej życia. Do dnia 17 października 2015 roku pozwana dbała o cały dom wykonując prace porządkowe z wyjątkiem prania ubrań mężowi, gdyż sobie tego nie życzył. Od momentu kiedy

mąż wrócił do domu po incydencie związanym z jej postrzeleniem pozwana nie sprząta w domu, gdyż powód zajmuje cały parter, a pozwana boi się męża (dowód: zeznania stron – 325v. – 329; karta informacyjna ze szpitala z dnia 17 października 2015 roku dot. M. K. (2) – k. 50; potwierdzenia przelewów – k. 67 – 75v.; wyciągi bankowe – k. 76 – 91;).

Strony w latach 2010 – 2015 rozliczały się wspólnie z Urzędem Skarbowym. Prowadziły wspólnie spółkę cywilną od 1997 roku do 30 grudnia 2015 roku. Nigdy nie miały wspólnego rachunku bankowego, oprócz rachunku firmowego. W latach 2010-2015 pozwana opłacała za powoda składkę ZUS z tytułu działalności gospodarczej. Małżonkowie zaciągnęli kredyt hipoteczny na dom w wysokości 143 tys. euro około 2000 roku. Nie mają wspólnego pokoju od maja 2009 roku, wspólnie korzystają z pomieszczeń w domu oprócz sypialni. Strony wyjeżdżały razem na wakacje. W 2010 roku byli w Wenezueli, w 2011 w Meksyku, w 2013 r. na K. i w Arizonie oraz na F.. W 2014 roku pozwana sama pojechała do Bułgarii, a powód z córką do Chorwacji. W 2015 roku powódka wyjechała do Grecji, pozwany na G., a córką stron do Chorwacji. Strony zawsze mieszkały razem, oprócz okresu od 17 października 2015 roku do 20 lutego 2016 roku kiedy to powód zmuszony był się wyprowadzić z uwagi na postanowienie Prokuratora. W dniu 10 czerwca 2015 roku strony wspólnie podpisały w Banku (...) aneks do umowy kredytu

(dowód: PIT 2014 -98-103; PIT 2013 – k. 104- 108; PIT 2012 – k. 109-114; PIT 2010 – k. 115- 117v.;PIT 2011 – k. 118 – 120v.; aneks do umowy z dnia 1 sierpnia 2012 roku – k. 169;zeznania stron – 325v. – 329; zeznania świadków: K. K. (3) i M. K. (2) – k. 33v.35 i 325-325v.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach niniejszej sprawy tj. odpis skrócony aktu małżeństwa – k. 17; postanowienie o częściowym uchyleniu środka zapobiegawczego – k. 46; postanowienie w przedmiocie dowodów rzeczowych – k. 47; postanowienie o oddaniu pod nadzór Policji – k. 49; karta informacyjna ze szpitala z dnia 17 października 2015 roku dot. M. K. (2) – k. 50; Postanowienia o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego – k. 51-52; postanowienie o zawieszeniu dochodzenia – k. 53; zdjęcia – k. 56-62v.; bilety - k. 64-65v.; potwierdzenia przelewów – k. 67 – 75v.; wyciągi bankowe – k. 76 – 91; zawiadomienia o spłacie kredytu – k. 92-93; dowód rejestracyjny j. (...) -k .94; aneks do umowy – k. 95-96; decyzja o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi – k. 97; PIT 2014 -98-103; PIT 2013 – k. 104- 108; PIT 2012 – k. 109-114; PIT 2010 – k. 115- 117v.;PIT 2011 – k. 118 – 120v.; aneks do umowy z dnia 1 sierpnia 2012 roku – k. 169; zestawienie operacji na koncie K. K. (1) – k. 174 - 190 i k. 193-202; oświadczenie – k. 204; prawo jazdy – k. 205; faktura -266; orzeczenie psychologiczne – k. 265; orzeczenie lekarskie – k. 267; orzeczenie psychologiczne – k. 268; zaświadczenie –k. 272; orzeczenie –k. 273; orzeczenia – k. 274-276; licencja – k. 177; porozumienie stron rozwiązujące umowę o pracę – k. 285; umowa menedżerska – k. 286 - 291; zaświadczenia – k. 292-294; faktura – k. 298; zestawienie operacji – k. 303-304; zaświadczenie o wynagrodzeniu – k. 307, zeznań powoda k. 325v-327v, zeznań pozwanej k. 327v-329.

Sąd ponadto wziął pod uwagę zeznania stron i świadków w zakresie wynikającym z ustalonego stanu faktycznego.

Z treści zeznań świadka K. K. (3) wynika, że strony wyjeżdżały razem na wakacje, ostatni raz trzy lata temu. Świadek zeznał, że oboje rodzice płacili za dom, oboje pili alkohol i że zarówno powód, jak i pozwana spłacali zaciągnięty wspólnie kredyt. Córka stron potwierdziła, że powód w listopadzie 2015 roku wyprowadził się ze wspólnego domu stron z uwagi na postrzelenie pozwanej. Z treści zeznań świadka wynika ponadto, że pozwana co jakiś czas sprzątała w domu oraz, że zajmowała się gotowaniem dla całej rodziny (k. 33v,34, 325v).

Również świadek M. K. (3) potwierdziła, że powód mieszkał u niej około 4-5 miesięcy po incydencie do jakiego doszło między stronami przy czyszczeniu przez powoda broni. Świadek zeznała, że po wyprowadzeniu się powoda z domu to pozwana płaciła w domu za rachunki, a wcześniej robił to jej syn. Ponadto z treści zeznań świadka wynika, że strony mają wspólny kredyt, który po wyprowadzeniu się powoda z domu był również spłacany przez pozwaną. Świadek zeznała również, że w rodzinie stron występuje problem alkoholowy u pozwanej, z kolei powód obecnie nie pije, a wcześniej pił okazyjnie (k. 34v,35).

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków w powyższym zakresie albowiem były one spójne, jasne oraz korespondowały ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym.

Zdaniem Sądu dowód z odtworzonych na rozprawie w dniu 23 czerwca 2016 r. plików nie miał znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Co prawda, na jednym z filmików widać pozwaną znajdującą się pod wpływem alkoholu. Jednakże nie wynika z niego data, w której miało to miejsce. Ponadto sam fakt znajdowania się przez stronę pod wpływem alkoholu nie jest okolicznością przemawiającą za ustanowieniem przez Sąd rozdzielnosci majątkowej. Powszechnie wiadomym jest bowiem, że osoby dorosłe mogą spożywać alkohol.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

Przedmiotem rozpoznania przez Sąd w niniejszej sprawie była kwestia zasadności roszczenia o ustanowienie rozdzielnosci majątkowej. Podstawą pozwu było twierdzenie, iż pomiędzy stronami niniejszego postępowania doszło do faktycznej separacji i zerwania pożycia.

Wspólność majątkowa między małżonkami powstaje z mocy samego prawa z chwilą zawarcia małżeństwa i co do zasady obejmuje przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (art. 31 § 1 k.r.o.). Natomiast, zgodnie z treścią art. 52 § 1 k.r.o., z ważnych powodów, każdy z małżonków może żądać ustanowienia przez sąd rozdzielnosci majątkowej. Rozdzielnosc majątkowa powstaje z dniem oznaczonym w wyroku, który ją ustanawia. W wyjątkowych wypadkach sąd może ustanowić rozdzielnosc majątkową z dniem wcześniejszym niż dzień wytoczenia powództwa, w szczególności, jeżeli małżonkowie żyli w rozłączeniu (§ 2).

Ustawa nie definiuje pojęcia „ważne powody”. Ważny powód uzasadniający zniesienie wspólności majątkowej może stanowić separacja faktyczna małżonków uniemożliwiająca im współdziałanie w zarządzie majątkiem wspólnym. Obojętne przy tym jest, czy zachodzi trwały i zupełny rozkład pożycia małżeńskiego. Z żądaniem zniesienia wspólności majątkowej może wystąpić również małżonek, który jest wyłącznie winny separacji (wyrok SN z dnia 13.05.1997 r. III CKN 51/97).

Za ważne powody można uznać również okoliczności, których źródła, tkwią w rozdzwiękach między małżonkami natury osobistej, stwarzających taką sytuację, że wykonywanie zarządu przez jednego z małżonków nad ich wspólnym majątkiem jest niemożliwe lub w znacznym stopniu utrudnione i że wspólność majątkowa przestaje służyć dobru założonej przez małżeństwo rodziny (wyrok SN z dnia 06.11.1972 r. III CRN 250/72).

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 14 stycznia 2005 r. III CK 112/04 wskazuje ponadto, że przesłanką zastosowania art. 52 § 1 k.r.o. jest trwale zerwanie wszelkich stosunków majątkowych oraz brak możliwości podejmowania wspólnych decyzji gospodarczych, jako konsekwencji uprzedniego ustania więzi rodzinno-prawnych między małżonkami i co za tym idzie powstania trwałego stanu separacji faktycznej. Natomiast w wyroku z 13 stycznia 2000 r. Sąd Najwyższy wskazał, że ważnym powodem w rozumieniu art. 52 § 1 k.r.o. nie jest każda postać separacji faktycznej małżonków, lecz tylko taka, która zarazem uniemożliwia im lub znacznie utrudnia współdziałanie w zarządzie ich majątkiem wspólnym.

Odnosząc się natomiast do regulacji z art. 52 § 2 k.r.o. należy wskazać, iż zgodnie z utrwalonym orzecnictwem, rozdzielnosc majątkowa pomiędzy małżonkami ze skutkiem wstecznym powinna być orzekana jedynie w sytuacjach rzadkich i wyjątkowych. Ponadto orzeczenie rozdzielnosci majątkowej z datą wsteczną jest możliwe o tyle tylko, o ile w tej dacie istniały już ważne powody zniesienia wspólności. O rozdzielnosci majątkowej małżeńskiej ze skutkiem wstecznym sąd nie może orzec przy całkowitym pominięciu zagrożeń dla interesów osób trzecich czyli wierzycieli każdego z małżonków, których należności powstały w okresie objętym wstecznym działaniem orzeczenia. Nie można orzec o zniesieniu wspólności z datą wcześniejszą niż ta, w której zaistniały ważne powody tego zniesienia (vide Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 2004 r. III CK 126/03 oraz Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 lutego 1995 r. II CRN 162/94).

W niniejszym stanie faktycznym, w ocenie Sądu, roszczenie powoda jest częściowo uzasadnione bowiem uznać należy, iż między stronami istnieje separacja faktyczna. Począwszy od 17 października 2015 roku strony nie mieszkały razem przez okres ponad 3 miesiący z powodu postrzelenia pozwanej przez powoda. Tę datę Sąd przyjął za moment

zaistnienia ważnych powodów uniemożliwiających zarząd wspólnym majątkiem przez małżonków. Należy stwierdzić, iż małżeństwo stron prawnie istnieje, ale nie spełnia już przesłanek, które charakteryzują instytucję małżeństwa.

Sąd rozstrzygając doszedł do przekonania, że brak jest podstaw prawnych do ustanowienia rozdzielności majątkowej z datą wskazaną przez powoda tj. od 1 stycznia 2010 roku. Za takim stanowiskiem przemawia fakt, iż strony za lata 2010-2015 rozliczały się z Urzędem Skarbowym wspólnie, a do końca 2015 prowadziły razem działalność gospodarczą do końca 2015 roku. Ponadto, w latach 2010 – 2013 wyjeżdżały razem na wakacje. Ponadto w czerwcu 2015 roku strony wspólne podpisały aneks do umowy kredytowej. Co więcej, zdaniem Sądu, powód mógł wcześniej wystąpić o ustanowienie rozdzielności majątkowej skoro uważał, iż zachodzą ku temu przesłanki już od stycznia 2010 roku. Argumentacja, iż nie wystąpił o ustanowienie rozdzielności majątkowej wcześniej z tego powodu, że nie chciał wprowadzać zamieszania w życie córki, gdyż chciał, aby spokojnie skończyła szkołę nie jest dla Sądu przekonujące. Sprawa o ustanowienie rozdzielności majątkowej nie jest sprawą rozwodową i córka nie musiałaby nawet o niej wiedzieć. Należy również wskazać, iż w toku postępowania nie zostało wykazane jakoby pozwana zaciągała zobowiązania, które mogłyby uszczuplić wspólny majątek.

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd przyjął, że w zaistniałej sytuacji zasadnym będzie ustanowienie rozdzielności majątkowej między stronami z dniem 17 października 2015 roku, to jest z datą postrzelenia pozwanej przez powoda. Sąd nie znalazł podstaw do ustanowienia rozdzielności majątkowej z datą wsteczną od dnia 1 stycznia 2010 roku o co wносиła strona powodowa, gdyż wcześniej nie zaistniała nadzwyczajna sytuacja, która zagrażałaby majątkowi wspólnemu stron albo która uniemożliwiałaby wspólny zarząd majątkiem. Sytuacja uniemożliwiająca wspólny zarząd majątkiem stron zaistniała natomiast w dniu 17 października 2015 roku dlatego Sąd na podstawie art. 52 § 1 i art. 52 § 2 k.r.o. orzekł jak w pkt. I sentencji wyroku, oddalając w pkt. II powództwo w pozostałej części.

Podstawę prawną rozstrzygnięcia w punkcie III wyroku w przedmiocie kosztów zastępstwa procesowego stanowił art. 100 k.p.c. zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone.